Dnro 001/81/2015

Tarja Arkio

8.10.2015

Eduskunta
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
TyV@eduskunta.fi

Asiantuntijakuuleminen 9.10.2015 klo 11.00

HE 30/2015 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2016 ja VNS 1/2015 vp (julkisen talouden suunnitelma)

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Julkisen talouden suunnitelmassa esitetään hallitusohjelman mukaisesti työvoimapolitiikkaan (32.30.51) merkittäviä määrärahaleikkauksia tulevalla nelivuotiskaudella. Akava pitää välttämättömänä, että hallituskauden aikana toteutetaan kustannustehokkuutta ja vaikuttavuutta parantava työvoimahallinnon uudistaminen. Kuluvana vuonna valmistunutta laajaa työpolitiikan palvelurakennearviointia pitää käyttää uudistamistyön perustana. Toimenpiteiden painopisteen on oltava työttömyyden alkuvaiheessa, jolloin työllistymisen todennäköisyys on parhaimmillaan ja valumat pidempikestoiseen työttömyyteen saadaan ehkäistyä. Toimenpiteiden tuloksellisuudesta pitää jatkossa palkita nykyistä enemmän.

Vuoden 2016 talousarvion osalta Akava on tyytyväinen, että työttömille suunnatun koulutuksen tärkeät voimavarat eivät vähene, vaan sekä ammatilliseen että kotoutumiskoulutukseen suunnataan hieman lisää rahoitusta, vaikkakin näistä merkittävä osa johtuu jo ennen vuotta 2016 tehdyistä sitoumuksista. Akavan mielestä työvoimakoulutuksen siirto Työ- ja elinkeinoministeriöstä Opetus- ja kulttuuriministeriöön mahdollistaa myös korkeakoulutettujen työvoimakoulutuksen kehittämisen tulevaisuuden työelämän tarpeisiin. Koska päätökset työvoimakoulutuksen hankinnoista tehdään edelleen Työ- ja elinkeinoministeriön alaisissa ELYissä ja TE-toimistoissa, edellyttää muutos johdonmukaista ja selkeää ohjausta.

Työllistämiseen suunnattujen tukien ja erityisesti starttirahan leikkaukset ovat Akavan mielestä valitettavia. Yksin korkeakoulutettujen työttömien määrä on jatkanut kasvuaan ja oli elokuussa yli 50 000, kasvua edellisvuodesta oli 6200 henkilöä. Myös korkeakoulutettujen pitkäaikaistyöttömyys on kasvussa.

Akava pitää erittäin hyvänä yksityisten työnvälityspalveluiden hankintaan suunnattua 5 miljoonan euron määrärahaa. Kuluvan vuoden aikana piloteilla kokeillusta palvelusta on alustavasti saatu myönteisiä

tuloksia ja toimintamallia kannattaa laajentaa. Myös laajapohjaisen Työelämä 2020-hankkeen jatkorahoitus on tervetullut (32.01).

Akava on tyytyväinen nuorisotakuun jatkumisesta, mutta esittää huolensa sen kehittämistoimenpiteisiin varatun rahoituksen riittävyydestä erityisesti TEM:n hallinnonalalla.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Akava on huolissaan lukuisista talousarvioesityksen leikkauksista, jotka toteutuessaan heikentävät naisten työmarkkina-asemaa. Sellaisia ovat esimerkiksi varhaiskasvatukseen kohdistuvat leikkaukset, subjektiivisen päivähoito-oikeuden rajaaminen (28.90.30), vuorotteluvapaan ehtojen kiristäminen (33.20.56) ja esitetyt leikkaukset perhevapailta karttuviin vuosilomiin sekä vanhempainpäivärahoihin (33.30.60). Akava pitää entistäkin tärkeämpänä, että hallitus sitoutuu edistämään tasa-arvoa työelämässä ja kehittää perhevapaiden lainsäädäntöä ns. 6+6+6 -mallin suuntaan.

Akava vastustaa palkansaajien toimeentuloa leikkaavia sairauspäivärahan määräytymisen tulorajojen ja korvausasteen muutoksia, joilla ei ole vaikutuksia valtiontalouteen (33.30).

Akava pitää tervetulleena aikuisten kuntoutusterapian korvaustason korotusta (33.30). Hallitusohjelman mukaista kuntoutuksen kokonaisuudistusta on sen sijaan vauhditettava. Akava paheksuu hallituksen päätöstä lakkauttaa AURA-kuntoutus ennen sen aloitusta. Osatyökykyisten työllistymisen edellytysten parantaminen on kannatettavaa (33 ja 32). Akava vastustaa Työterveyslaitoksen rahoituksen leikkauksia (33.03.50).

Akava on huolissaan harmaan talouden torjuntaohjelman tulevaisuudesta. Esimerkiksi työsuojeluviranomaisen toimintamenoihin on esitetty leikkauksia suhteessa edelliseen hallituskauteen (33.02.07).

Akava ry:n puolesta

Tarja Arkio
asiantuntija